

Sluttrapport 2005

Pedagogisk utviklingsarbeid og tiltak for særlige målgrupper i studieforbund Pedagogisk utviklingsarbeid og tiltak for prioriterte grupper i fjernundervisning

Prosjektansvarlig virksomhet (Søker)	Norges Husflidslag v/adm. dir. Tove Gulsvik		
Navn på prosjektet	Kvalitetssikring av kurs og tradering husflid- og håndverksfag		
Målgruppe for tiltaket	Kurslærere og kursdeltakere i regi av Norges Husflidslag		
Formål med tiltaket (En setning)	Analysere eksisterende kursvirksomhet for å få innsikt i innhold i utvalgte teknikker, samt kartlegge kurslæreres kompetanse, og deltakeres nivå og hensikt med kursdeltakelse.		
Kontaktperson/prosjektleder Navn, telefon, e-post	Randi Hole, (Sektorleder for husflidsfag) Tlf. 70 12 18 22/ Mob. 91 53 41 17, E-post: moreogromsdal@husflid.no		
Sum prosjektmidler tildelt fra Vox	28.000,-	Totalt prosjektbudsjett	98.000,-

Sammendrag

All kursvirksomhet i Norges Husflidslag innen **bunadtilvirking, håndveving og tredreiing** i 2004 ble kartlagt ved et eget spørreskjema. Skjemaet gikk til både lærere og elever.

	Lærere		Elever	
	Sendt til	Besvart	Sendt til	Besvart
Bunadtilvirking	40	25	70	38
Håndveving	55	21	110	61
Tredreiing	11	10	77	49

Lærere

Vi har på grunnlag av dette fått en oversikt over **lærernes kompetanse og erfaring**, og **innhold i deres kurs sett i forhold til læreplaner** innen de respektive fag. Dessuten har vi fått signaler om deres **alder og holdninger til oppgradering av kompetanse**.

Elever

Når det gjelder elever, har vi en oversikt over **alder og kjønn**, samt **nivå**. Vi vet også noe om aktiviteten i ulike geografiske områder, og **hva kurselevne ønsker med sin opplæring** i de tre fagområdene vi har undersøkt.

Plattform for videre arbeid

Det foreligger nå en plattform for å vurdere videre arbeid mot det endelige målet:

- Kvalitetssikring av kursinnhold uavhengig av kurssted.

- Utarbeide relevante studieplaner for modulbasert opplæring med tanke på et løp mot svennebrev.
- Oppdatering av kurslærernes kompetanse.

Prosjektet

Prosjektet kom i stand fordi en så behovet for å ivareta utdanning og opplæring innen "små" fag der det offentlige ikke har noe tilbud. Fordi det ville være umulig å favne for vidt, ble de tre nevnte fagområdene utvalgt.

Hovedmålet var:

- Å utvikle og kvalitetssikre Norges Husflidslags opplæring i husflids- og håndverksfag

Delmål:

- Å sikre kvaliteten på kursene og å gjøre nivået på kursene likt, uavhengig av hvor i landet man er deltaker.
- Å sikre at deltakerne på kurs hos et lokalt husflidslag får relevant kunnskap med tanke på eventuell kompetansebygging rettet mot svennebrev
- Å bevisstgjøre lærerstaben slik at disse ser sammenhengen mellom opplæring som skjer hos Norges Husflidslag og offentlige fagplaner.

Vi skisserte et 3-årig prosjekt med følgende struktur for å nå våre mål:

2005:	Analyse av eksisterende kursvirksomhet for å få innsikt i kursinnhold og samsvar Aktuelle kurslæreres kompetanse Kursdeltakernes gjennomsnittlige nivå, motivasjon og eventuelle fremtidsperspektiver Markedsanalyse med tanke på verving av kursdeltakere
2006:	Utvikle studieplaner og lærerveiledninger i utvalgte fag
2006/07:	Utvikle tiltaksplan for lærere Utprøving Evaluering/rapportering

Resultat for 2005:

Vi har gjennomført analysen, og resultatet kan studeres i de to vedlagte rapportene. De gir oss svar på det meste av det vi ønsket å vite noe om. Vi har nå et grunnlagsmateriale for å gå videre med prosjektet dersom det gis midler til det. Men vi får også opp tall for noen grunnleggende sannheter som må tas i betraktning i vårt fremtidige arbeid.

Kriterier for utvelgelse av personer i undersøkelsen

- Personer født i 1940 og senere
- Vektlegging av geografisk spredning
- Spredning på fagenes ulike teknikker/områder
- Det er også foretatt en utvelgelse i enkelte områder med stor aktivitet, for ikke å få overvekt av opplysninger fra et bestemt område.

Lærerne:

Lærerstaben er generelt erfaren og velutdannet, men aldrende.

Utdanning

Drøye 25 % har 1-2 års utdanning/opplæring i faget, og samme prosent gjelder for de med 3-4 år.

Nesten 35 % har mer enn 5 års utdanning/opplæring.

Praksis

Omtrent 70 % har vært utøver avteknikken i mer enn 20 år.

På spørsmålet om hvor mange år de har vært kurslærere, har nesten 24 % holdt på i 6-10 år, drøye 27 % i 11-20 år, og tett på 35 % har holdt kurs i mer enn 20 år.

Tett oppunder 40 % har holdt mer enn 20 kurs i Norges Husflidslags regi, og nesten 25 % kommer i gruppa med 11-20 kurs.

Alder og interesse for kompetanseheving

Hele 89 % av lærerne er over 51 år, og drøye 47 % er over 61 år.

Det er derfor ikke overraskende at det hos ca. 35 % ikke er interesse for kompetanseheving. Ser en ønsket om mer fagopplæring og pedagogikk i sammenheng, kommer en opp på ca 50 %.

Regionale samlinger sammen med andre kurslærere er det godt over 70 % som ønsker seg.

Interesse for modulbasert undervisning

Kun litt over 1/5 av de kvinnelige lærerne kan tenke seg å undervise på modulbaserte kurs, dette til tross for at nesten 53 % utøver faget i næringsøyemed. Ingen av de mannlige er villige til å ta på seg denne formen for kurs, og ingen driver næringsvirksomhet innen faget. Dette gjelder tredreiing, der de fleste lærerne er i 50-60-årene.

Innhold/kvalitet i kursene

Ca. 30 % tror at deres kurs kunne inngått som ledd i et løp rettet mot svennebrev, og ca 43 % sier at de legger ulike fagplaner til grunn for studieplanen de underviser etter. Trolig legger snau 15 % direkte vekt på offentlige fagplaner for yrkesutdanning.

Det som vi tydelig kan lese av tallene, er at det haster med å få i gang utdanning/kursing med tanke på rekruttering mens det ennå fins lærere som kan faget..

Elevene:

Gjennomsnittsalderen på de som viser interesse for våre kurs, gir grunnlag for bekymring når en ser husflidsaktivitetene i et fremtidsperspektiv.

Aldersgrupperinger

Nærmere 60 % av kursdeltakerne innen vev og bunad ligger i aldersgruppa 41- 50 år, og for tredreiing er 53 % i alderen 51- 60 år.

I aldersgruppa 20- 30 år har vi nesten ingen kursdeltakere.

Vev har, som et positivt innslag, ca. 27 % i alderen 31- 40 år, men på den andre siden er nesten 24 % av de som kurses i bunad oppe i en alder av 51- 60 år.

Interesse for modulbasert opplæring og svennebrev

Ca. 30 % er interessert i modulbasert opplæring, men under 10 % er interessert i å ta svennebrev.

Av de få som er interessert i svennebrev, kommer litt over halvparten fra fagområdet vev.

Kurslærerne har også inntrykk av at de aller fleste elevene går på kurs i hobbyøyemed.

Rekrutteringsbehov

Jo mer en studerer tallmaterialet, jo klarer trer det fram at vi må arbeide for rekruttering i hensikt å skape interesse og bredde innen disse tre fagene. Og bildet ville neppe vært særlig annerledes om vi tok for oss andre husflidsfag.

Derfor synes prioritering av en bred og intensiv satsing på opplæring av voksne som kan jobbe mot barn og unge å være nødvendig. Det må til dersom vi vil at husflidsfag skal være en levende faktor i vårt kulturliv i fremtiden.

Markedsanalyse

Når det gjelder det siste punktet for 2005, som går på markedsanalyse, har vi ikke gjort noe utover det som kommer fram i undersøkelsen blant våre kursdeltakere. Selv om det kunne vært ønskelig, fant vi ikke rom for en vidtgående undersøkelse innenfor de rammene som var satt i forhold til tid og økonomi.

Resultat av prosjektet i form av opplæring, utdanning og kompetanseutvikling ligger i framtida, dersom prosjektmidler til videre framdrift blir tildelt.

Prosjektgruppe og arbeidsmåter

Dette VOX-prosjektet har foruten prosjektleder bestått av husflidskonsulentene i Nordland og Buskerud. Samarbeidet har foregått ved møter og telefonmøter med mellomliggende arbeid, og samarbeid via E-post. For å få en profesjonell analyse av innsamlet data, har vi kjøpt eksterne tjenester.

Dette var vel anvendte penger, og meget ressursbesparende.

Informasjon og spredning

Orientering om prosjektet så langt, vil gå til Norges Husflidslags ledelse og styre.

Det vil også gå til Folkekulturforbundet, og det vil bli lagt fram for Norges Husflidslags Sektor for Husflidsfag.

Også som basis for involvering av fagutvalgene innen bunad, vev og tre vil dette grunnlagsmaterialet bli presentert og ha sin verdi.

Medlemsskriftet Primstaven vil være en naturlig kanal for formidling av den kunnskap som kom fram i undersøkelsen, og et innlegg vil bli forfattet og publisert.

Evaluering

Det har ikke vært noen ekstern evaluering av arbeidet og resultatene, men prosjektgruppa er fornøyd med opplysningene/materialet vi nå sitter inne med.

Vi mener å ha et godt grunnlag for å vite hvilke tiltak det må satses på for å sikre opplæring og videre aktivitet innen de utvalgte områdene.

Vårt håp er at både Norges Husflidslag og Folkekulturforbundet kan trekke konklusjoner av undersøkelsen for å målrette sitt arbeid.

Annet

Prosjektgruppa vil anføre følgende:

Prosjektet klargjør et behov, og vi håper det gis midler til den skisserte fortsettelsen. I så fall kan vi tenke oss en vridning, slik at prosjektet også tilgodeser arbeid for

oppbygging av en stab med kurslærere som er godt kvalifisert og motivert for å ta seg av opplæring/rekruttering av barn og unge.

Prosjektansvarlig

Prosjektleder

08.02.2006
Dato

Tove Gulsvik
Navn

08.02.2006
Dato

Randi Hole
Navn

Sluttrapport sendes elektronisk til postmottak@vox.no

Merkes med én av følgende titler:

- Rapport pedagogisk utviklingsarbeid i studieforbund
- Rapport tiltak for særlige målgrupper i studieforbund
- Rapport pedagogisk utviklingsarbeid og tiltak for prioriterte målgrupper i fjernundervisning